

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN

Dit document is digitaal ondertekend door

Voor eensluidend uittreksel

Julie De Clerck
voorzitter raad voor maatschappelijk
welzijn

Ethel Van den Wijngaert
algemeen directeur

Administratie OCMW / Lien Tuymans
RVMW/2021/054

Zitting van 26/01/2022

Aanwezig: Julie De Clerck, voorzitter raad voor maatschappelijk welzijn
Lode Van Looy, Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Eddy Michiels, Hilde Schueremans,
leden vast bureau
Frans Uytterhoeven, Jan Fonderie, Luc De Weerd, Guido Vaganée, Karolien Huibers, Barbara Maes, Annick
Van den Broeck, Wim Van der Donck, Hilde Smets, Daan Versonnen, Rudi Withaegels, Geert Teughels, Pascal
Vercammen, Charlotte Pittevels, Karl Theerens, Marcel Claes, OCMW raadsleden
Lien Tuymans, wnd. algemeen directeur

Sociaal beleid - Samenwerkingsovereenkomst ketenopvang dak- en thuisloosheid welzijnsregio Boom Mechelen Lier: Goedkeuring

De raad,

In openbare zitting vergaderd.

Samenvatting

Aan de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt akkoord gevraagd om een samenwerking met het CAW en de lokale besturen van de welzijnskoepel Rivierenland en Rupelstreek in het kader van ketenaanpak dak- en thuisloosheid aan te gaan. De financiering gebeurt op basis van een gemengd financieringsmodel waarbij de bijdrage van de besturen in de werkingskosten voor 50% op basis van solidariteit (= inwonersaantal) en 50% op basis van het aantal verwijzingen berekend wordt. Er zal in overleg worden getreden met de andere besturen uit het arrondissement Mechelen om een nieuw financieringsmodel vanaf 2023 uit te werken.

Voorgeschiedenis

26/10/2021: Principieel akkoord door de leden van het vast bureau aangaande de samenwerking ketenaanpak dak- en thuisloosheid, regio Rivierenland - regio Rupelstreek en CAW.

Feiten en context

Eind 2017 werd de Acute Opvang opgericht. Het CAW Boom Mechelen Lier verzorgde tot op vandaag met deze werking de opvang en begeleiding van dak- en thuislozen. Sinds 2019 is de acute opvang gefinancierd door de lokale besturen volgens een gemengd (solidair + afname) systeem. De acute opvang is 24u op 24u en 7 dagen op 7 open. Er is een maximum capaciteit voor opvang van 10 individuele kamers en 2 gezinskamers, voor een verblijf van maximaal 1 maand.

De voorbije jaren heeft de gemeente Bonheiden de nood aan meer opvang en begeleiding van dak- en thuislozen zien toenemen. 1 aanvraag op 4 kon echter niet worden opgenomen wegens een te beperkte capaciteit.

Ook de problematiek van dak- en thuisloosheid verschuift en de doelgroep diversifieert. Als gevolg van de vermaatschappelijking van de zorg (afbouw residentiële bedden in de zorg) zijn er enerzijds meer uithuiszettingen van personen met psychologische/psychiatrische problematieken, middelengebruik (overlastproblematiek, huurachterstallen, vervuiling...) en anderzijds personen die een instelling (psychiatrisch ziekenhuis, gevangenis, jeugdvoorziening) verlaten zonder woonoplossing.

Er zijn veel 'sofaslapers', dak- en thuislozen die zich verplaatsen tussen vrienden, familie, kraakpanden, of die slapen in auto's, garages, etc.

Steeds meer vrouwen met kinderen en jongvolwassenen worden dak- en thuisloos door intrafamiliale problemen en/of geweld. Grote gezinnen en personen met een beperkt inkomen vinden geen betaalbare woning meer op de private huurmarkt.

Er is daarnaast ook nood aan een gedifferentieerd aanbod van begeleiding, dat aansluit op hun noden.

De meeste lokale besturen hebben vergelijkbare noden en behoeften naar de doelgroepen van dak- en thuislozen. Lokale besturen hebben op basis van hun specifieke inwoners en op basis van hun lokale aanpak of eigen aanbod wel verschillen in aanvullende noden. Opvang en begeleiding van dak- en thuislozen vraagt aldus om een gedifferentieerd aanbod zowel op regionaal als lokaal niveau.

In september 2020 nam de Welzijnskoepel met het CAW Boom Mechelen Lier het initiatief om de lokale besturen in de zorgregio te bevragen op hun noden en behoeften naar opvang en begeleiding van dak- en thuislozen. In de periode tussen oktober 2020 en januari 2021 werden 9 werkgroepen georganiseerd met vertegenwoordigers van alle 19 lokale besturen uit de zorgregio, met maatschappelijk werkers, beleids- en stafmedewerkers, directeurs sociale zaken, lokaal mandatarissen en bevoegde schepenen. Deze werkgroepen hadden tot doel:

- Inventarisatie lokale doelgroepen dak- en thuislozen
- Uitwisseling (goede) werkingen/aanpak dak- en thuisloosheid op lokaal en regionaal vlak
- Inventarisatie lokale doelstellingen aanpak dak- en thuisloosheid
- Bespreking gezamenlijke doelstellingen aanpak dak- en thuisloosheid
- Inventarisatie voorstellen tot aanpak en aanbod dak- en thuisloosheid

De output uit deze werkgroepen vormde de basis voor het uitwerken van concrete doelstellingen en aanbod voor een nieuwe bovenlokale ketenaanpak dak- en thuisloosheid voor de zorgregio. Doel is dat deze nieuwe ketenaanpak dak- en thuisloosheid het de lokale besturen de komende jaren mogelijk maakt niet alleen opvang en begeleiding aan te bieden aan de steeds groeiende groep van dak- en thuislozen, maar biedt ook meer structurele oplossingen zowel lokaal als op niveau van de zorgregio.

Het CAW werkte tezamen met de besturen een visie uit, met name de ketenaanpak die 5 doelstellingen:

1. Niemand (met en zonder papieren) mag genoodzaakt zijn om tegen zijn wil op straat te moeten slapen bij gebrek aan opvang die aangepast is aan zijn/haar/hun situatie.
2. Niemand mag genoodzaakt zijn om langer dan nodig te moeten verblijven in de opvang bij gebrek aan doorstromingsmogelijkheid naar (begeleid) wonen.
3. Niemand mag uit een instelling ontslagen worden (ziekenhuis, psychiatrie, gevangenis, jeugdinstelling...) zonder voldoende nazorg en een oplossing voor zijn woonsituatie.
4. Niemand mag uit huis gezet worden bij gebrek aan begeleidings- en herhuisvestingmogelijkheden.
5. Geen (toekomstige) jongvolwassen mag thuisloos worden als gevolg van de overgangssituatie naar zelfstandigheid.

In bijlage wordt de concrete uitwerking van deze ketenaanpak naar verschillende acties uiteengezet. De samenwerking tussen lokaal bestuur/OCMW en hulp-zorgverlening (CAW) vertaalt zich ook naar het gezamenlijk bundelen van de krachten en financiële mogelijkheden. Vanuit de hulpverlening (CAW) worden de financiële middelen vanuit de Vlaamse overheid in maximale transparantie ingezet in een regionaal aanbod voor de lokale besturen/OCMW's.

Het regionaal aanbod van de ketenaanpak dak- en thuisloosheid vraagt een jaarlijkse investering van € 1.010.671. Het CAW zet transparant haar middelen in voor een regionaal aanbod van begeleiding en opvang voor dak- en thuislozen.

- Het CAW investeert vanuit zijn reguliere middelen jaarlijks een bedrag van € 678.832.
- Een resterend bedrag van € 331.839 is noodzakelijk voor jaarlijkse investering van € 1.010.671.
- Binnen de werking van de 18 lokale besturen en de Regionale Welzijnskoepel Rivierenland engageren de gemeenten zich om te werken volgens een solidariteitsmodel voor bijkomende financiering van regionale aanbod.

Aan de besturen wordt gevraagd de goedkeuring te hechten aan deze samenwerking en een principieel akkoord voor de financiering.

Voor het jaar 2022 wordt een gemengd financieringsmodel voor de lokale besturen voorgesteld, net zoals in 2019. Volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Het inwonersaantal wordt bepaald op basis van de officiële bevolkingsstatistieken die worden aangemaakt en gepubliceerd door de federale overheid. Als referentiedatum voor de volgende berekening werd rekening gehouden met de inwonersaantallen op 01/02/2021.
- Iedere gemeente draagt bij op basis van inwonersaantallen maar tevens op basis van de gebruikte diensten. Daarvoor worden de aanmeldingscijfers van de acute opvang 2018 en 2019 gebruikt. De cijfers van 2020 zijn omwille van de gevolgen van de Corona crisis niet representatief genoeg om te hanteren.
- De niet toewijsbare aanmeldingen worden ook nu niet meegenomen in de berekening. In totaal konden er in 26 mensen in 2018 (op een totaal aanmeldingen van 233 dak- en thuislozen) en 45 mensen in 2019 (op een totaal aanmeldingen van 221 dak- en thuislozen) niet aan een bepaalde gemeente worden toegewezen.
- De totale bijdrage voor de lokale besturen voor 2021 bedraagt € 331.839,00. Hiervan zal de helft gefinancierd worden op basis van inwonersaantallen en de andere helft op basis van het aantal verwijzingen.

Vanaf het jaar 2023 zal er een financieringsmodel gehanteerd worden dat vorm krijgt in samenspraak met alle besturen uit het arrondissement Mechelen

Juridische grond

Decreet over het lokaal bestuur

Financiële gevolgen

Voor 2022 bedraagt de financiële bijdrage voor Bonheiden € 7.631,11.

Visum:

Stemming

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit:

Artikel 1 - Keurt onderstaande samenwerkingsovereenkomst goed:

Artikel 1: Contracterende partijen

Deze samenwerkingsovereenkomst wordt afgesloten tussen:

- CAW Boom Mechelen Lier
vertegenwoordigd door de heer D. Vanopbroecke, Voorzitter, en de heer B. Claes, algemeen directeur, hierna genoemd "CAW BML"
- Voor de OCMW 's van Bonheiden
vertegenwoordigd door mevrouw Julie De Clerck, voorzitter van de Raad van het OCMW, en mevrouw Ethel van den Wijngaert, algemeen directeur, hierna genoemd "de OCMW 's"

Artikel 2: Doel en voorwerp van de samenwerkingsovereenkomst

Wonen is een grondrecht voor iedereen. Iedereen heeft het recht op duurzaam, betaalbaar en kwaliteitsvol wonen. Opvang en begeleiding zijn daarbij voor sommige personen van belang en de partijen bij deze overeenkomst streven ernaar het recht op wonen te realiseren door minimaal een regionaal geïntegreerd beleid rond de aanpak van dak- en thuisloosheid uit te werken.

Artikel 3: Doelstellingen, acties en engagementen

De samenwerkingsovereenkomst heeft betrekking op de gezamenlijke uitvoering van een ketenaanpak dak- en thuisloosheid, met als onderdelen:

- CAW BML verbindt zich ertoe haar bestaande aanbod inzake woonbegeleiding en woonbegeleiding met verblijf te bestendigen (zoals opgenomen in bijlage 1)
- CAW BML zal een permanente nachtopvang uitbaten
- De OCMW 's verbinden zich solidair tot financiering van de nachtopvang
- Alle partijen verbinden zich tot bovenlokale samenwerking in de aanpak van dak- en thuisloosheid voor burgers (met wettig verblijf) uit de zorgregio

Artikel 4: Stuurgroep

De samenwerking in de ketenaanpak dak- en thuisloosheid wordt aangestuurd door een Stuurgroep, samengesteld als volgt: een vertegenwoordiger en plaatsvervanger van elk van de 18 OCMW 's partij bij deze overeenkomst, en vertegenwoordigers van CAW BML.

De Stuurgroep is het middel om de gezamenlijke regierol op te nemen en komt minstens éénmaal per kwartaal samen.

De stuurgroep geeft uitvoering aan de samenwerkingsovereenkomst, evalueert de aanpak en het aanbod, bespreekt noden en behoeften, ontwikkelt nieuwe acties en doet beleidsvoorbereidend werk door aanbevelingen en adviezen te formuleren voor de bevoegde bestuursorganen van de contracterende partijen

De Stuurgroep regelt haar werking in een huishoudelijk reglement. Dit huishoudelijk reglement wordt opgemaakt op de eerste vergadering van de Stuurgroep in 2022.

Artikel 5: Financiering en inzet van middelen voor de actie

Voor het jaar 2022 gebeurt de financiering op basis van de principes (geïndexeerde bedragen en verdeelsleutel) van 2017, te weten (zoals opgenomen in bijlage I):

- Een globale kostprijs van 1.010.671,00 €
- Waarvan 678.832,00 € gefinancierd door CAW BML
- Waarvan 331.839,00 € gefinancierd door de OCMW 's, solidair t.a.v. CAW BML, en op basis van de verdeelsleutel inwonersaantallen/aanmeldingen onderling

De OCMW's engageren zich om solidair de financiering (331.839,00 Euro) van de ketenaanpak gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst op zich te nemen. De OCMW 's engageren zich om uiterlijk eind 2022 een nieuwe verdeelsleutel op te maken voor de verdeling van het aandeel van de OCMW 's over de jaren 2023-2025.

Artikel 6: Verblijfskosten

Er worden geen effectieve verblijfskosten gekoppeld aan de nachtopvang maar maken deel uit van de globale financiering zoals omschreven in artikel 5. De effectieve verblijfskosten in een residentieel opvangcentrum van CAW BML zijn niet begrepen in deze globale financiering. De effectieve verblijfskosten voor deze opvang worden aangerekend aan een dagprijs, vastgesteld conform het thans geldende protocol tussen VVSG (afdeling OCMW 's) en het steunpunt Algemeen Welzijnswerk. Deze effectieve verblijfskosten (exclusief nachtopvang) worden door het CAW BML gefactureerd aan het anmeldend OCMW of Sociaal Huis. De OCMW 's garanderen de betaling van de facturatie voor deze cliënt.

De verblijfskosten worden maandelijks per cliënt gefactureerd aan de betrokken OCMW 's. De betrokken OCMW 's betalen de aan hen gerichte factuur binnen een termijn van 60 kalenderdagen na factuurdatum op rekeningnummer BE94 3200 6795 2614 op naam van CAW Boom Mechelen Lier, Maurits Sabbestraat 119, 2800 Mechelen.

Artikel 7: Communicatie

De contracterende partijen van dit project die voor zijn acties binnen de ketenaanpak dak- en thuis externe communicatie opzet, doen dit in gezamenlijk overleg met alle betrokken actoren. De contracterende partijen verbinden zich ertoe om onderling alle relevante informatie m.b.t. tot acties binnen deze ketenaanpak dak- en thuisloosheid tijdig uit te wisselen en op regelmatige tijdstippen met elkaar overleg te plegen over alle aspecten van deze overeenkomst.

Artikel 8: Interpretatie, evaluatie en wijziging overeenkomst

De contracterende partijen verbinden zich ertoe de bepalingen van deze overeenkomst te goeder trouw uit te voeren. Zo deze uitvoering ernstig verstoord wordt door een nieuw en belangrijk element, dan zal dit dadelijk tussen de contracterende partijen besproken worden teneinde de bepalingen van deze overeenkomst eventueel schriftelijk aan te passen.

De contracterende partijen evalueren minstens jaarlijks de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst. De Stuurgroep bepaalt in 2022, op basis van de nota ketenaanpak, de door het CAW na te leven indicatoren die, indien niet nageleefd, aanleiding geven tot een wanprestatie.

De overeenkomst en de hierin geformuleerde afspraken en voorwaarden kunnen niet eenzijdig gewijzigd worden. Wijzigingen kunnen enkel aangebracht worden middels toestemming van alle contracterende partijen die schriftelijk bevestigd wordt.

Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat de nietigheid van één of meerdere clausules van

onderhavige overeenkomst, niet de nietigheid van de hele overeenkomst met zich meebrengt. In geval van nietigheid van één of meerdere clausules van onderhavige overeenkomst, zal deze aangepast worden in een zin die zo goed mogelijk aansluit bij hetgeen partijen voor ogen hadden bij het afsluiten van onderhavige overeenkomst.

Partijen verklaren en erkennen met kennis van zaken en uit vrije wil te hebben ingestemd met het bestaan en de inhoud van onderhavige overeenkomst, waarbij zij uitdrukkelijk afstand doen van de mogelijkheid tot het invoeren van enig wilsgebrek, zoals bijvoorbeeld, niet-limitatief, enige dwaling in rechte en/of in feite, zodat zij geen enkel nieuw element dat niet figureert in onderhavige overeenkomst kunnen invoeren, om de draagwijdte en de verbintenissen van onderhavige overeenkomst te betwisten of daarop terug te komen; zij doen afstand van elke precontractuele aansprakelijkheid bij de totstandkoming van onderhavige overeenkomst en doen onvoorwaardelijk en onherroepelijk afstand van welke vordering dan ook tot ontbinding van de overeenkomst.

Partijen erkennen uitdrukkelijk dat de eventuele onregelmatigheid, nietigheid of niet-afdwingbaarheid van één of meerdere bepalingen van onderhavige overeenkomst de rechtsgeldigheid en de afdwingbaarheid van de overige bepalingen niet in het gedrang brengen, met dien verstande dat partijen in dat geval te goeder trouw één of meerdere nieuwe bepalingen uitwerken tot verwezenlijking van de doelstelling van onderhavige overeenkomst naar de geest van de overeenkomst.

Artikel 9: Inwerkingtreding en duur van de samenwerkingsovereenkomst

- Deze overeenkomst loopt gedurende de resterende periode van de lopende gemeentelijke legislatuur (3 jaar) + een supplementair jaar. De overeenkomst gaat in op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2025.
- De overeenkomst kan worden opgezegd bij wanprestatie en om ernstige en zwaarwichtige redenen.

Artikel 10: Bijzondere bepalingen

Het Belgisch recht is van toepassing op deze overeenkomst. Alle betwistingen en geschillen die uit deze overeenkomst voortvloeien zullen zoveel mogelijk in onderling overleg tussen de contracterende partijen tot een minnelijke oplossing worden gebracht. Zo dat niet mogelijk is en in geval van blijvende betwistingen in de uitvoering van deze overeenkomst zijn de rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement van Antwerpen, afdeling Mechelen, bevoegd.

Artikel 2 - Gaat akkoord dat de nota "Ketenaanpak dak- en thuisloosheid van 08/06/2021 die te vinden is als bijlage integraal deel uitmaakt van de overeenkomst.

Artikel 3 - Machtigt de voorzitter van het vast bureau de overeenkomst namens de gemeenteraad te ondertekenen.